

NAŠA MOČ

GLASILO SLOVENSKEGA DELAVSTVA.

Izhaja vsak petek.

Uredništvo
upravnništvo
Kopitarjeva
ulica šte. 6.

Naročnina znaša:
celoletna . . . K 4.—
pololetna . . . „ 2.—
četrletna . . . „ 1.—
Posam. šte. . . „ 0-10

Št. 5.

V Ljubljani, dne 30. decembra 1909.

Leto V.

Celi kristjan!

(Cerkven govor ob IV. slovenskem delavskem shodu.)

Ko so mi povedali, da bom moral v priliki IV. delavskega shoda imeti malo pridige, sem se skoro začudil, ter sem rekel: Kaj, pridigo hočete imeti, pridigo? . . . Zakaj navada je pač, če imajo društva ob kakih shodih, če so na nedeljo, pač sv. mašo — zadnji čas tudi to ne več (družba svetega (!) Cirila in Metoda) — na pridigo pa malokdo ali nikdo ne misli. Da ste si Vi zaželeli poleg sv. maše tudi pridigo, to mi je dokaz, da nočete biti samo polovičarji, marveč biti hočete celi, pošteni, praktični kristjani. Kajti celemu in poštenemu krščanstvu ne zadostuje samo ena tiha sv. maša v dan Gospodov, ampak k poštenemu praznovanju Gospodovega dne spada tudi pridiga, prejetje sv. zakramentov in druga pobožna dela. —

Da, to je pravo! Krščansko-socialno delavstvo hoče biti res krščansko, hoče delati čast svojemu krščanskemu imenu! Njemu krščanstvo ni samo plašč, katerega si obeša na zunaj, ki ga nosi za parado, marveč krščanstvo ga prešinja noter do mozga, in uravnava vse njegovo življenje in ravnanje. —

In to je misel, in to je ravnanje, v katerem Vas ravno želim, cenjeni prijatelji, v tej četrtinki ure malo potrditi in le še bolj zatrditi. — Krščansko-socialno delavstvo se Vi imenujete. Oba naziva: krščansko in socialno morata priti do popolne veljave. O socialnem delu boste govorili na shodu; o krščanstvu Vašem dovolite nekoliko spregovoriti meni, — k čemur daj Bog svoj blagoslov!

Svet, ločen v dve polovici od nekdanj, — za in zoper Kristusa — se ločuje le še vedno bolj, srednja struja, ki noče biti ne tič ne miš, ki bi rada bila z vsemi dobra, ta izginja bolj in bolj. In tisti, ki so zoper Kristusa, se tudi ne zadovolje več z navadnim nasprotovanjem, ampak njih nasprotstvo se vedno bolj spreminja v sovraštvo, v divjost, v infernalno besnost nasproti Kristusu in Cerkvi. Saj vemo naprimer, kako je našim ljubim prijateljem, social-demokratom, vera „privatna stvar“! Saj ni dalo „Rdečemu praporju“, da bi si ne bil obregnil ob današnjo našo tukajšnjo mašo; kaj bi bil šele rekel, če bi vedel, da bo poleg maše tudi celo pridiga! — Ljubi rdeči možje, pustite nam vendar to našo reč, saj to je naša „privatna stvar“! Če Vi prepuščate nebesa — kakor pravite — angelcem in vrabcem, je tudi to vaša privatna stvar, in mi privoščimo to veselje; — a mi jih ne bomo prepuščali nikomur, marveč jih hočemo imeti zase!“ . . .

In kako je drugod po svetu? En pogled po svetu, — kakšno podobo nam pokaže! Kako stikajo sovražniki Kristusovi glave skupaj, kako besne! Kakor se oblaki zbirajo na nebu in nebo zatemni, votlo mrmanje in bobnenje se sliši iz njih, nazadnje pa udari strela in se oblaki izlijejo, — tako se zbirajo svobodomislci vseh narodov skupaj, pihajo, groze, kujejo načrte, dokler se ne izlije ploha njih jeze nad cerkvijo. Taka ploha se je udrila nedavno nad Barcelono na Španskem, kjer se je svobodomiselnost in svobodoljubnost kazala v požiganju cerkva in samostanov, v moriji in pobijanju celih poldrugsto nedolžnih redovnikov in redovnic! . . . In ko so očeta vseh teh grozodejstev, Ferrerja, prijeli in mu prisodili zasluženo kazen, kakšen krik vam je nastal! Lumpje cele Evrope so bili pokoncu, protestirali, grozili in svojo svobodomiselnost zopet razodevali z razbijanjem. Kaka zmeda pojmov, kak Babilon vlada v modernih glavah! Požigavci, ubijavci, morivci, — kakor Ferrer, — morivke in zapeljivke — kakor Steinheilovka — oproščeni, zagovarjani, opravičeni, poveljčani, v zvezde ko-

vani, — pošteni, blagi, požrtvovalni ljudje — kakor naš škof — obrekovani, zaničevani, če mogoče uničeni! Človek bi skoro zdvojil nad človeškim rodом! . . .

Ko gledamo to početje naših nasprotnikov, ko jih vidimo, kako se vedno bolj pomikajo na skrajno levo sovraštva proti cerkvi, — kaj kaže nam storiti? Kaj drugega, kakor da se tudi mi pomaknemo, da skupaj stopimo na skrajno desnico med zveste prijatelje, med najbolj vnete pristaše Kristusove! Vsako polovičarstvo izmed nas izgini! Celi kristijani hočemo biti! Kristjan bodi, krščanski delavec, ves, kolikor te je; kristjan v društvu, kristjan na cesti, kjer se ne sramuj svojemu Bogu dati javnega priznanja in časti; kristjan v cerkvi in posebno v dan Gospodov, ki ga res krščansko posvečuj; zakaj če človek v nedeljo ni kristjan, ki je prav nalašč krščanski dan, kdaj naj bo? Kakršna tvoja nedelja, tako tvoje krščanstvo, tako tvoje življenje, taka tvoja smrt. Kristjan bodi doma v družini, kjer se tvoje krščanstvo razodevaja v pobožni molitvi ob vseh primernih časih in priložnostih dneva, in kjer se tvoje krščanstvo razodevaja v vzgoji otrok; v vzgoji, ki bodi res krščanska, ne po duhu sveta, ne po duhu mesa, mehkužna in samo v ta svet obrnjena, ampak po duhu vere, vere krščanske! To se pravi biti celi kristjan.

Posebno še apeliram na Vas, delavstvo ljubljansko, ki ste naravno tukaj v pretežnem številu. Ljubljana — dvigni se! je bilo pisano ravnokar v nekem listu,* če ga kaj dobite pred oči. Ljubljana dvigni se! Dvigni se iz mlačnosti in mrzlot, otresi se verske malomarnosti, delaj čast svojemu imenu, bodi res bela Ljubljana, mesto krščansko! — Če pa ta poziv velja celi Ljubljani, velja gotovo v prvi vrsti njenemu delavstvu. Kje pa naj iščemo dobrih kristjanov, kje prijateljev božjih, ako ne v stanu delavskem, stanu h kateremu je pripadel učlovečeni Bog sam, ko ga je sam posvetil s svojim delom, in kateri je bil vedno glavni kontigent, glavna opora Cerkvi. Če bo delavstvo ljubljansko krščansko, bo krščanska cela Ljubljana.

Zato bi jaz želel, da bi Vi, krščanski delavci, še večkrat javno nastopili, pred licem cele Ljubljane, in dajali javno spričevalo svoji veri. Želel bi, da bi imeli vsako leto vsaj enkrat skupno in javno službo božjo, — morda na praznik sv. Jožefa — h kateri bi korakali po ljubljanskih ulicah s svojim Mihaelom na čelu . . .

Prijatelji! zdi se mi, da se naš Bog, ki med nami biva, iz svojega tesnega bivališča, iz tabernakelna ozira okoli po svetu, gleda vrvenje, drvenje ljudi, in išče sredi te množice — svojih zvestih. Z rosnim očesom gleda, kako mnogi lete mimo cerkve, ki zanj nimajo smisli, nimajo čuta, ki njega nočejo poznati, o njem nič vedeti . . . Pri tem pa njegov pogled zadene tudi nas, ki se zbiramo v njegovem imenu tukaj pred njim. In — zdi se mi — da se pri tem njegovo tožno čelo zjasni, da lahek smehlaj spreleti njegov obraz; — potem pa resno — skrbno vpraša tudi nas, kakor nekdanj apostole: Ali hočete tudi vi proč iti? tudi vi mi hrbet obrniti? . . . In kaj naj, prijatelji, odgovorimo gospodu na to vprašanje? Kaj drugega kakor nekdanj sv. Peter v imenu apostolov: Gospod, kam hočemo iti? Ti sam imaš besede večnega življenja. Mi pa smo spoznali in verovali, da si ti Kristus, Sin živega Boga! Kam hočemo iti, Gospod, kam!? Ne proč od tebe, ampak bližje, tesneje k tebi! Da:

Čimbolj svet hruje in divja zoper tebe in tvojo Cerkev, tembolj se jo hočemo oklepati mi, naš Gospod!

Čimbolj gine in slabi vera v srcih mnogih, tem močneje, tem živeje hočemo verovati v tebe mi, večna Resnica!

*) „Bogoljubu“.

Čimbolj nas hoče svet oropati večnega upanja, tem trdneje hočemu upati vate mi, v edino naše upanje!

Čimbolj se zanemarjajo tvoje zapovedi in opuščajo tvoji zakramenti, tem zvesteje jih hočemo izpolnovati, tem pogosteje prejemati mi, tvoji otroci!

Čimbolj te svet mrzi, črti in preganja, tembolj se hočemo v ljubezni ogrevati, se te v ljubezni oklepami mi, o večna in neizčrpana ljubezen!

O božje Srce Jezusovo, Srce učlovečenega Boga, bodi na zemlji naše upanje, naša ljubezen, naša moč in tolažba, — v večnosti pa naša krona! Amen.

Pokojnine tobačnega delavstva.

Uradna „Dunajčanka“ je objavila 25. decembra 1909, da je podpisal cesar dne 21. decembra 1909 odlok, ki določa nove pokojnine tobačnemu delavstvu. Po tej novi ureditvi se popolnoma izpremenje razmere vpokojenega tobačnega delavstva. V današnji številki navajamo glavna določila o novi ureditvi pokojnin. S podrobnostmi se bomo seveda še temeljito bavili.

Dosedanje kategorije

se odpravijo. Delavstvo se uvrsti v šest plačilnih razredov in sicer se določi plačilni razred po tem, kolikor zasluži upravičenec mesečno. V I. plačilni razred spadajo oni, ki zaslužijo mesečno 50 K, v II. tisti, ki zaslužijo 60 kron, v III. tisti, ki zaslužijo 70 kron, v IV. ki zaslužijo 80 kron, v V. ki zaslužijo 90 in v VI. oni, ki zaslužijo mesečno 100 kron.

Koliko časa moraš delati, da dobiš pokojnino.

Dozdaj si imel pravico do pokojnine, če si služil 10 let v tvornici. Po novih določbah boš že imel pravico do pokojnine, ako boš v tvornici 5 let. Najvišja pokojnina se je dosegla po starih določilih, če si delal v tvornici 40 let, po novem cesarjevem odloku boš že dosegel najvišjo pokojnino, ko boš dosegel 35 službenih let.

Kako se izračuna pokojnina.

Najvišja pokojnina po 35 letih znaša 80 odstotkov vsote tistega plačilnega razreda, v katerega spadaš, (polna renta ji pravijo). Po 5 letih ima vsak pravico do 25 odstotkov polne rente. Vsako leto se zviša pokojnina za 2⁵⁰/₁₀₀ (dva in pol odstotka), tako da se s 35 leti doseže polna renta ali po domače rečeno, najvišji penzija. Natančno se razvidi iz razpredelnice, koliko boš dobil po letih pokojnine.

Odpravnina.

Tisti delavci in delavke, ki postanejo delonezmožni predno služijo pet let v tvornici, če so delali 3 leta, dobe odpravnino, ki bo trikrat višja, kakor najvišja mesečna pokojnina tistega razreda, ki mu pripada upravičeno.

Vdove in sirote.

Zanje ni bilo dozdaj nič preskrbljenega. Po novi cesarski postavi dobe vdove polovico pokojnine, do katere je imel pravico rajni soprog. Ako rajnik še ni imel pravice do pokojnine, pač pa do odpravnine, dobi vdova polovico odpravnine.

Sirote brez očeta in matere dobe tretjino, sirote, ki imajo še očeta ali mater, pa šestino tiste pokojnine, do katere je imel pravico rajni oče ali mati. Nezakonske sirote dobe pod gotovimi pogoji odpravnino, ki je šestkrat, oziroma dvanaškrat višja, kolikor znaša mesečna provizija rajnega očeta ali matere.

Stara in nova pokojnina.

Po staremu si dobil, če si služil 40 let, najvišjo pokojnino mesečno od 30 do 54 kron mesečno. Po novi cesarski postavi boš že dobil najvišjo pokojnino po 35 letih in sicer bo znašala v najvišjem razredu 40, v najvišjem razredu 80 kron mesečno.

Kdaj se uveljavi nova pokojnina.

Cesarska odredba o novih pokojninah tobačnemu delavstvu se uveljavi 1. januarja 1910.

Delavska sodba.

Kolikor smo poizvedeli, je delavstvo hvaležno za novo vreditev pokojnin. Seveda popolna še tudi sedanja določila niso. A prezgodnja in prenapljena bi bila že zdaj kritika. Le nekaj opazk: Napačno se zdi delavstvu, ker niso deležni novih pokojnin že vpokojeni delavci in delavke, za katere naša organizacija seveda odločno nastopi. Nikakor tudi ni prav, ker se dela razloček med zakonskimi in nezakonskimi otroci, ki pač niso krivi, da niso zakonski. Končno sodbo bo imelo delavstvo, da se izjavi o tem, kar je potrebno, da se zboljša.

Pregled novih pokojnin tobačnega delavstva.

Plačilni razred	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Temeljna plača v kronah	50	60	70	80	90	100
Provizija v letih						
5	10	12—	14—	16—	18—	20—
6	11	13:20	15:40	17:60	19:80	22—
7	12	14:40	16:80	19:20	21:60	24—
8	13	15:60	18:20	20:80	23:40	26—
9	14	16:80	19:60	22:40	25:20	28—
10	15	18—	21—	24—	27—	30—
11	16	19:20	22:40	25:60	28:80	32—
12	17	20:40	23:80	27:20	30:00	34—
13	18	21:60	25:20	28:80	32:40	36—
14	19	22:80	26:60	30:40	34:20	38—
15	20	24—	28—	32—	36—	40—
16	21	25:20	29:40	33:60	37:80	42—
17	22	26:40	30:80	35:20	39:60	44—
18	23	27:60	32:20	36:80	41:40	46—
19	24	28:80	33:00	38:40	43:20	48—
20	25	30—	35—	40—	45—	50—
21	26	31:20	36:40	41:60	46:80	52—
22	27	32:60	37:80	43:20	48:60	54—
23	28	33:40	39:20	44:80	50:40	56—
24	29	34:80	40:60	46:40	52:20	58—
25	30	36:00	42:00	48—	54—	60—
26	31	37:20	43:40	49:60	55:80	62—
27	32	38:40	44:80	51:20	57:60	64—
28	33	39:60	46:20	52:80	59:40	66—
29	34	40:80	47:60	54:40	61:20	68—
30	35	42—	49—	56—	63—	70—
31	36	43:20	50:40	57:60	64:80	72—
32	37	44:40	51:80	59:20	66:60	74—
33	38	45:60	53:20	60:80	68:40	76—
34	39	46:80	54:60	62:40	70:20	78—
35	40	48—	56—	64—	72—	80—

Med brati in sestrami.

Kdor se hoče na Silvestrov večer dobro zabavati naj gre v Union na Silvestrov večer „Ljubljane“. Na sporedu je nad 20 velezabavnih točk!

Dunaj. V seji proračunskega odseka dne 20. t. m. je poslanec Gostinčar zahteval, da se v južnih deželah in osobito na Kranjskem pospešuje boljše živinorejo in kmetijstvo. Napravi naj se v Ljubljani prepotreben centralni kolodvor. Kolodvora na Jesenicah in v Škofji Loki naj se primerna razširita. Zvišajo naj se plače učiteljem na rudniški šoli v Idriji. Istotako naj se urede vendar že enkrat službene razmere paznikov in železniških pomočnikov pri idrijskem rudniku. Železničarjem naj se njihove pravice na prosto vožnjo ne kratijo. Urede naj se službene zadeve železniških delavcev in čuvajev. Na progi Jesenice-Trst naj se zboljša služba tunelskih čuvajev. Razmere gozdnih delavcev še tudi niso urejene. Naj se to kmalu zgodi.

Tobačno delavstvo pričakuje končne rešitev starostnega zavarovanja. Sicer je baje zadeva rešena, toda naj se kmalu razglasi.

Pazniki in poslovodje v tobačnih tovarnah naj se uvrste kot poduradniki. Državnemu delavstvu naj se dovoli na železnicah znižana vožnja.

Ljubljana. Kam pa na novega leta? V teh dneh se vedno sliši srečno novo leto in tem podobno. Ime kaj to pomeni za delavstvo, kolike ima koristi.

Torej potreba je iti na resno delo, na delo in agitacijo za delavsko glasilo „Našo Moč“. Vsi dosedanji naročniki in naročnice naj delajo na to, da dobi vsak enega novega naročnika.

Naj ima vsak trdno zavest, da dela za blagor sebi in svojemu bližnjemu trpinu in delavskim mučenikom.

Poznam delavko, ki je popolnoma liberalnega mišljenja, ali čut in zavest ima, da iz vrst delavskega boja ne sme odstopiti, in ta zavest jo navdušuje, da je naročnica „Naše Moči“. Torej,

ako se zavedajo nasprotniki, da je koristen delavski list, toliko bolj bi se mogli zavedati delavci in delavke ki so pristaši V. L. S.

Torej na delo, da bode novo leto obrodilo takoj v začetku z več tisoč števil. „Naše Moči“. Potem bode mo klicali srečno novo leto.

Ljubljana. Nečuden škandal. Trpke besede nam silijo pod pero, a iz silo se premagujemo, da stvari, ki se dogajajo v ljubljanski predilnici večkrat zamolčimo. Pa dogajajo se škandali, kateri niso za prezreti. Osebe, ki pravijo, da so delavski prijatelji, in ki s pomočjo delavstva pridejo do velikega kosa kruha, in do ugleda pri gospodih hočemo reči pri gosp. ravnatelju, so tako predrzne, da se upajo postavljati delavke iz tovarniških prostorov na dvorišče.

In to je človek, ki se sramujemo dati v javnost njegovo ime, a nasprotno smo prisiljeni zaradi časti nekaterih mojstrov, ki uživajo spoštovanje tudi med delavstvom.

Človek, ki je storil ta drzni korak je F. Jeraj že znan pod nebrojnimi drznimi imeni. On se upa delavke, ki si s trudopolnim delom služijo samo kronco na dan ali le kakšni vinar več, metati delavke iz tovarniških prostorov na zrak. Ali naj večje gorje je to, da ta čin je storil brez vsakega povoda. Seveda on si domišlja, da je največji gos. v tovarni ali France se vara. Opisali bi vse, ko bi nam dopuščal prostor v „Naši Moči“. Naj se zadovoljijo cenjeni čitatelji „Naše Moči“, da povemo, katera delavka noče ali se ne podvrže njegovi očetovski ljubezni gorje njej. Slučaj imamo, da delavka se ni hotela zaljubiti v omenjenega družinskega očeta in mojstra, da ji je vzelo malo zboljšano plačo, ali kakor mi rečemo culog. Obenem pa vsem delavkam prepovedal z dotično občeovati, in katera se to drzne vzame ji že gori omenjeno doklado (culog). S tem in enakimi rečmi žuga delavkam.

Na vse to pa mi pravimo pfuj. Toliko pa povemo, da tega tudi me delavke ne bomo več mirno gledale, naj bode Franc ali mojster.

Omeniti pa moremo dobroto gospoda ravnatelja še bolj pa njegovo bistro oko, ki vse napake takoj opazi. Ali nasproti omenjenemu je pa slep. Nevidi skritega prostora, ki si ga pripravi, da sedi ali še celo leži med delom — v tovarni in to po več ur na dan.

In še hujši zlo je za nas delavke in tudi nekatere delavce, da se osebam, ki sploh ne služijo delavske plače, siplje s celo roko. In to tako v obilni meri, da se morejo čuditi uradniki toliko bolj pa delavstvo. Že večkrat omenjeni Franc pride ob nedeljah le za nekaj ur v tovarno in čuje on dobi zato ne boro plačo in več kot advokatsko od 8—16 kron in to le za nekaj ur. In kaj pa me delavke?

Toliko let že nič zboljšano in pri tem pa draginja narašča od dne do dne. O vzrokih nam bode še prilika govoriti, zakaj ni za delavstvo denarja.

Omenimo samo še, da dobrot gospoda ravnatelja se tako krivično izrablja od nekaterih oseb, ki pa še pridejo na vrsto za javnost.

Podgora, 20. decembra 1909. V soboto se je zgodil v podgorski papirnici škandal, da mu ga ni najti para. Odslovili so namreč enega najboljših strojevodij, domačina Andr. Simsiča, ki je moral takoj zapustiti delo. Bil je pa eden izmed tistih, ki se nič kaj radi ne prilizujejo in to ga je menda spravilo z dela. Vodstvu pa kličemo: Pomislite, da ima mož 8 reci: osem! nedorastlih otrok, katerih najstarejši ima 15 let, najmlajši pa komaj par mesecev. Če je kaj zgrešil — kakor si pravite — odpustite mu že iz človekoljubja! Govori se tudi, da so mu drugi — žal domačini — veliko škodili in ga v to nesrečo dovedli. Torej še enkrat! gospod vodja pomislite... Prihodnjič mogoče kaj več.

Sava. Gorenjsko krščansko socialno delavsko politično društvo sklicuje na dan 9. januarja popoldan ob 3. uri prvi redni občni zbor na Savi v „Delavskem domu“. Dnevni red: I. Poročilo načelnika, tajnika, blagajnika in računopreglednikov. II. Volitev odbora za leto 1909. III. Slučajnosti Društvo vabi s tem vse člane, zaupnike društva ter krščansko socialno delavstvo, ker bode med zborovanjem političen govor.

Jesenice, 28. decembra. Fr. Čebulj načelnik. Strokovno društvo delavcev kranjske obrtne družbe sklicuje 9. januarja v nedeljo popoldan ob 4. uri 5. redni občni zbor z dnevnim redom: Poročilo načelnika, tajnika, blagajnika in računopregledstva. Volitev odbora za leto 1910. O pristopu društva k I. S. Z. Slučajnosti. Sprejem novih članov. Odbor je pri seji dne 5. decembra sklenil, da ne izda tiskanih računov, ker prinese „Naša Moč“ pred občnim zborom poročilo o stanju blagajne in društvenega premoženja. Ker ima večina članov list, naročilo se bode še nekaj iztisov „Naše Moči“, kateri se bodo razdelili na občnem zboru med člane društva, kateri nimajo lista. Ker bode ta občni zbor velike važnosti,

pozivlje odbor vse člane, kakor tudi drugo delavstvo, da se ga udeleži.

Ivan Korošec, načelnik.

Sava. Iz rdečega cvetličnjaka. Našim socialnim demokratom ne gre v glavo, da bi ne bili vsi v njihovem konsumu. Mnogo jih še kupuje po raznih trgovinah. Zloglasni sodrug iz pod Možaklje je šel tožit v neko trgovino sodruga: „Nikar mu ne dajajte na puf, ker ne bode plačal“. Mislil si je, potem bo pa v konsum pristopil. A dobil je ohtelc gorkega šnopsa, kajti trgovec mu je dejal: „Ti plačaj, imaš več pufa kot oni. Kaj vse zahteva rdeči bratstvo! Nova pomoč za agitacijo. Minuli teden so vpili sodrugi po tovarni, da imajo že dvatisoč kron dobička pri konsumu. Za sedaj je še dvomljivo, a ob novem letu jih bode pa gotovo, ker agent sodrug Ogris prodaja po tovarni razglednice, ter je bolj usiljiv kot jud. No, če pri konsumu ne bo dobička, bo pa pri razglednicah. Sedaj bode pa vleklo. Rdeči konsum ima novega blagajnika. Stari je šel kot minister s tremi meseci v penzijo. — Halt, lauffpass so mu dali.

Sava. Prijatelj „Naše Moči“ pozivlje s tem vse delavstvo na Savi in Javorniku, da naj spolnuje svojo dolžnost. Ni dosti, da kot krščansko-socialni delavci spolnujemo svoje verske dolžnosti, temveč kot vojaki moramo se preskrbeti tudi z dobrim orožjem, namreč s časopisjem. Lepo število delavcev je pri nas to tudi storilo, a nekateri še niso storili te svoje dolžnosti. Naše geslo naj bode, da za novo leto vsak pridobi še naročnikov za naše orožje. Na delo za našo sveto stvar. Kakor naši nasprotniki agitirajo za brezversko časopisje, katero napada naše narodne in verske čute, najmanj toliko smo tudi mi dolžni, da vstopimo vsi v vrsto vojščakov, kateri stoje na braniku našem.

Iz Vevč. Gospod urednik, kar odkrito Vam povem, da tako, kakor ste zadnjič pisali pod nobenim pogojem ne smete več pisati v „Naši Moči“, ker taka pisma preveč spečejo nekatere naše gospode v naši tovarni. Ko smo dobili dotično številko našega lista v roke, so ubogi gospodje letali okrog in jo iskali po vseh kotih. Ko jo je neki poslovodja dobil pri nekem delavcu jo je z velikim veseljem prečital. Potem jo je pa odnesel gospodom v pisarno ki so se delj časa veselili z njo. Tako s častjo menda še ni bila sprejeta kot ta. Mnogo jih je od veselja jokalo. Naša tovarna se bo tudi precej povečala. Napravili bodo še en stroj, tako da jim bo mogoče potem še več odstotkov pridobiti od delavstva. Sedaj se bo tudi gradila železnica iz Zaloga v tovarno. Potem bomo pa mi „Našo Moč“ kar z vlaki pripeljali v tovarno da je ne bo treba gospodom pri delavkah iskati. Za drugič pa pošljemo še kaj več, da se bodo naši gospodje imeli s kom zabavati. Živijo! Na svidenje!

Shod železničarjev bode v nedeljo dne 9. prosinca 1910 ob pol 4. popoldne v gostilni g. A. Rojec pri kolodvoru Zatičina. Dnevni red je zelo važen! Ker bode glasovanje po §. 2. s. z. imajo dovoljen vstop k zborovanju le tisti, kateri se skazejo z vstopnico, in ker bode shod velike važnosti, se opozorite vsi krščansko-misleči železničarji, da se pravočasno preskrbite za vstopnice pri podpisnem vodstvu.

Vodstvo plačilnice Zatičina.

Javornik. Potrdimo da Fran Ksav. Ažman ni v nobeni zvezi z dopisi glede na Josipa Šlibar.

Trbovlje. Ako opazujemo naše socialne demokrate, se pač vidijo njihove koristi kako pridno se potegujejo za svoj osebni dobiček. Večkrat je bilo že čuti, da imajo delavski zastopniki (delegatje) pri ravnateljstvu vložene prošnje, da bi se nastavili za paznike, ali delavske priganjače, kar se je nekaterim zdaj ustreglo. Neki delegat se je celo izrazil, da je raje na ravnateljsko stran, nego pa da delavce zastopa. Pokazalo se je to pri zadnji volitvi delavske zadruge. Agitirali so namreč rdeči bratje na vse pretege, in obetali kaj da hočejo za delavstvo vse doseči. In res! Dosegli so zopet svoj cilj. Pa kaj se je zgodilo. Gospod ravnatelj je lepo slavne može nastavil za paznike, sedaj naj drže lepo svoj jezik za zobmi. Vidimo dobro kam rdeča zadrega vodi. Žid drži z onim, kjer je dobiček, in socialni demokrat zataji svoje sodelavce, in gre na povelje drugih nasproti delavstvu. Verjetno je, kako je sploh govorica, da se je delavski tajnik, večkrat z gospodom ravnateljem v gverkovski kočiji vozaril, in to so tajni stiki, kar tudi rdečkarji sami pripoznajo. Pomnite torej, da socialna demokracija ni družega, nego sama dobičkarija, kar nas uči lastna izkušnja. Torej obrnimo hrbet tej brezverski stranki, in pričnimo agitirati za Jugoslovansko strokovno zvezo, pri kateri so majhna plačila, pač pa bo vsakteri delavec pošteno zastopan, tudi za brezposelne, kakor ob času boleznih se za delavce

skrbi. Pravila si lahko vsakteri ogleda pri predsedniku delavskega strokovnega društva. Proč od židovske dobičkarjske socialdemokratske stranke ki je delavstvu samo v pogubo, kdo je kriv današnje draginje, kakor židovski kapitalistični socialni demokratje!

Krščansko socialnim organizacijam v Trbovljah na pomoč!

V Trbovljah delujejo sledeče naše organizacije: strokovno društvo paznikov, strokovno društvo rudarjev, izobraževalno društvo, telovadni odsek „Orel“ in kmečko-delavska hranilnica in posojilnice. Vse te organizacije pa se ne morejo razviti, ker nimajo primernih prostorov, da bati se je celo, da bodo vsled pomanjkanja prostorov morale prenehati. V očigled mogočni organizaciji socialnih demokratov, ki so si ravno letos postavili svoj delavski dom, v očigled dejstvu, da Trbovlje z več tisoči delavcev igra odločilno ulogo pri državnozbornih volitvah (okraj Brežice, Sevnica, Laško), ne smemo pustiti, da naše organizacije propadejo, temveč z vsemi sredstvi delovati na to, da dobé lastno streho, svoj društveni dom. V to svrhu se je ustanovila stavbinska zadruga „Lastni dom“, zadruga z omejeno zavezo, katera začne na spomlad zgradbo društvenega doma. Da dobi za zgradbo potrebna sredstva, se obrača na vse slavne zadruge, društva, p. n. gg. somišljenike itd. z najljubšejšo prošnjo, da podpirajo stremeljenja zadruge s tem, da vplačajo jeden ali več deležev po 10 (deset) kron. Deleži se prvih deset let ne bodo obrestovali, pač pa izplačali, če zadrugnik članstvo odpove. Društveni dom bo obsegal dvorano, društveno gostilno in lokale za naše organizacije. Društveni dom je neobhodno potreben, ker sedaj ni mogoče prirediti ne večjih zborovanj, ne predavanj, ne gledaliških predstav, ne veselic. Ker se telovadni odsek „Orel“ ne more razviti, ker so vse naše organizacije od danes do jutri. Društveni dom v Trbovljah bo pripomogel, da se bo krščansko-socialna organizacija v Trbovljah razširila in ojačila. Kdor je prijatelj krščansko-socialnega delavstva, kdor želi, da naše organizacije ne propadejo, temveč, da napredujejo, se naj spomni o prihodnjih praznikih in ob Novem letu Stavbinske zadruge „Lastni dom“ v Trbovljah, pristopi k nji kot član in pošlje vsaj en delež v znesku 10 K. Ne pustite, da bi mednarodni socialni demokrati v Trbovljah, v največjem rudarskem središču na Slovenskem, odtujili vso delavstvo veri in narodu! Odbor za zgradbo društvenega doma: Dr. Ivan Benkovič, državni poslanec, za Slov. kršč. socialno Zvezo v Mariboru: Dr. Anton Korošec, dr. Jos. Hohnjec, Vlad. Pušenjak, za kmečko-delavsko hranilnico in posojilnico v Trbovljah: kaplan Nik. Jamšek, načelnik, nadpaznik Ivan Božič, član načelstva, kmet Mih. Grešak, član načelstva, za kmečko-bralno društvo: kmet Ignac Štrovs, predsednikov namestnik, za strokovno društvo paznikov: paznik Ivan Zupan, predsednik, za strokovno društvo rudarjev: rudar Ivan Brunek, predsednik.

Iz Idrije Pri nas ima gozdni erar že 350 let napravo, da plovi iz svojih gozdov ob narasli Idrjici les v mesto. Ta vozniški res zelo po ceni dovažata material in če tudi les trpi od vlage in mokrote, vendar še ceneje pride na mesto kakor, če bi z vozni dovažali še nepokvarjena polena in žagovce. Mi bi o tem ne pisali, ker vsaki si pomaga kakor ve, da bi bilo zanj prav, a zadnja povodenj ko je na dveh straneh pretgala grablje, je brez potrebe naredila toliko strahu, in škode da bi se gozdno ravnanje v Gorici v 35-letni izkušnji pač lahko ognilo toliko stroškov. V soboto in nedeljo prinesla je voda čez 4000 m³ polen in krlov, ki so se vstavili skoraj ob celih grabljah in zaprli odtok vodi. Vkljub temu so v ponedeljek zopet plavili in narasla voda je prinesla obilo lesa, ki ga zatramica ni vzdržala. Zato je šlo več tisoč metrov lesa na Goriško in poleg tega pride še odškodnina, ki jo mora plačati erar raznim posestnikom. Vsa škoda bo znašala do 30.000 kron, in take potrebne kurjave rudnik le ne bo dobil. Samo žgalnica potrebuje vsak dan premoga en vagon, kje so še drugi stroji. S svojimi konji pa zamore naša direkcija iz Logatca pripeljati na dan le pol vagona. Tako tudi rudnik škodo trpi, ker je dovoz kurjave tako nezanesljiv. Kako lahko bi si tu pomagali, ako bi takrat, ko je napovedana „plavža“ imeli na grabljah kakih 100 delavcev, ki bi polenom in krlom pomagali, da bi se ne zadirali ob grablje in ne zamašili odprtih, marveč se zbirali za na to odmenjenem prostoru pri mestu koncem grabelj. Tako bi ostala pot vodi neomejena, tudi dračje, vejevje in listje bi se lahko sprosti strelilo, ker bi ne priliskal trdi in močni les. Seve, zato bi bilo treba šteti delavcem par sto kronc za nevarno in naporno delo. A iz Gorice v Idrijo komandirajo, tukajšnji uradniki nimajo dovoljenja, da bi po svoji previdnosti najeli in plačali de-

lavce in tako se prištedi par sto kron, a pride naval in odvzame tisočake. Koliko rudarjev je tu, ki bi radi zaslužili malo svojščine, takoj šli na delo, da bi si v teh dragih časih odlomili poleg svoje plače, kak priboljšek. Ako bi bila sila, bi gotovo tudi rudarje iz jame izpustili na pomoč ob taki potrebi. A hočejo le štediti varujejo vrabce, a jim vhaajo golobi. Bodo li te vrstice kaj k temu pripomogle, dvomimo, ker veliki gospodje hočejo vse več vedeti, kakor priprosti delavec, ki opravlja vsa dela in ga uči izkušnja, kako bi bilo lahko lažje in boljše delo.

Kako slaba in nepredvidna je komanda iz Gorice kaže zopet tale slučaj. Ob cesti koncem grabelj je letos zidal g. Didič nov hotel. Tukajšnji gozdni oskrbnik ni temu ugovarjal, saj ni bilo nobenega pametnega vzroka, a direkcija v Gorici je vložila na deželni odbor rekurs, ona ugovarja stavbi, ako se posestnik ne odreče vsaki odškodnini, ki bi mu jo napravila narasla voda ob plovljenju drv. G. Didič je vkljub temu stavbo izvršil in ravno pri povodnji ta teden se je pokazalo, kako neumestno je ukrepala gozdna direkcija v Gorici. Ko bi bilo stalo še staro kegljišče in gostilniški vrt tam kje je sedaj novi hotel, bi bila voda vse podrla, nanesla žagavce in polena, ki bi bili vse podrli in butali ob staro hišo. Koliko škode bi se bilo tako napravilo. Tako je pa močen zid iz samih kvadrov zložen vodi dajal stalen odtok in zabranil še večjo nesrečo in stroške direkciji zmanjšal. Tako gozdna direkcija ugovarja stavbi, ki je le njej na korist, kakor se je ta teden vsakdo lahko prepričal. Razume se, da je bil deželni odbor drugega mnenja in je rekurs odbil, kako je prav storil izprevideli so lahko, ako sploh hočejo, pri tej povodni. Svetovali bi gozdni direkciji, naj rajši malo bolj poskrbi za svoje delavce. Toliko časa je bilo treba dramiti jo, da jim je vsaj nekoliko zagotovila stalen zaslužek in pokojnino. A dasi je že od maja meseca preteklo že sedem mesecev, vendar čujemo, da ni vravnala po ministrskem odloku vsega statusa a Tu bi bilo njihovo delo in skrb veliko bolj na mestu, kakor pa vlagati rekurse, ki se jim vsaki razsodni človek smeje. Nekoliko manj birokratizma, malo več usmiljenja do svojega uslužbenca in nekaj dobre volje, da tudi njihovi uradniki na licu mesta bolj znajo, kaj je umestno in pravo, kakor pa gospodje, pri zelenih mizah, daleč od nas, pa bo za njo manj sitnosti in za nas koristneje.

Trst. Ljubljanski liberalni dnevnik „Slov. narod“ je prinesel 48 in pol cm dolgo notico, v kateri pere stari odbor in vodstvo Nikolaj-Ferrerovega zavoda in hvali notranjo zavodovo upravo, nas pa imenuje: „neuke služkinje“ „nevedna dekleta“ „speljane sirote“. Po kaplanih „nahujskane revice“ „zapeljanke“ „obstrukcionistinj“ „uboge revice“. Dalje: „nahujskane deklet“ so imele vse napisano na listih, kaj imajo govoriti, kar je dokaz, da so bile od izvestne strani popolnoma pripravane, kako se imajo na občnem zboru obnašati in kaj govoriti. To je uspeh nesramnega in izdajalskega hujskanja brezvestnih črnuhov itd.! — Nimamo namena se s „Slov. narodom“ pregovarjati, saj nam je že itak znano, da ima list nemškega duha ta velk „potent“ za laži in obrekovanje, vendar pa ne moremo molčati ako se nam predbaciva, da smo po kaplanih „nahujskane revice“. — Prosimo 50 kron nagrade dobi ista, ki nam more dokazati, da nam je kak kaplan napisal ali rekel pisati listke, ali da nas bi učil, kako se imamo obnašati na občnem zboru in kaj govoriti. Dokler nam tega ne dokažete, ste „obreklijivke“, ki si hočete z lažmi svojo čast rešiti. Mislite, da smo res tako zabite, kakor Ve, ki imate le takrat odprto glavo, kadar se vam zdeha? Kako naj nas kaplani nahujskajo, saj oni nikdar v zavodu ne prenočujejo. Dekleta so, ki tja zahajajo, ki imajo oči in ušesa, ter vidijo in čujejo kaj da se tam dogaja, zato tudi lahko govorijo. Seveda Vaša dekla se lahko za Vas poteguje, ker zavod vedno njeno sestro redi in hrani mesto njenega zanikarnega moža. Tudi ona nam je svoj govor čitala, ali ga ji je morda tudi kak kaplan narekoval, ali morda škedenjska učiteljica, pa še to polo papirja je tako trdo držala v roki kakor dr. Faust svoj blok na Miklavžev večer. Toliko Vam bodi danes povedano, da boste znale, da me nismo v tem oziru prav nič od kaplana odvisne, ste pač Ve bolj, od Vaših liberalnih kolovodij ala Mandič, Marice Gregorič. Kakor je „Edinost“ v eni zadnjih številkih trdila, tako trdi tudi zdaj „Slov. Narod“ da smo besne, osramočene, žaljivo kričeče odhajale. Nam ne morete nobene besnosti očitati, očitajte jo isti vaši privrženki, ki vsaki dan po trgu eno naših deklet zasleduje, da bi samo dobila, ki bi na nji s pestjo rada svojo jezo stresla, obljubila ji je, da ji bo vrat zavila. Tudi osramotene se nismo čutile, saj smo imele dvetretjinsko večino, razšle smo se le, ker smo videle, da nas hočete s silo, s pestmi izrivati, da bi tako škodovali ugledu naše Marijine družbe. Tudi vpitja ni bilo

med nami, da smo pa glasno govorile, je pa samo po sebi umevno, saj je bil vsled vašega divjega vpitja vsak navaden pogovor nemogoč. Ako pa ve drugače zavijate, moramo spoznati, da v Vas divja le Ferrerova barcelonska strast in zavist, ki se bo mogla ohladiti v Vašo sramoto, ker v Trstu so za to stvar še prehladna tla. — Pričakujemo, da pridete kmalu z dokazi po obljubljeni nagrado, ki jo Vam hočemo takoj v denarju splaćati in Vam tako prihranimo pot, ki bi jo drugače morale narediti k ocenjevalcu po vzgledu Vaše predsednice o času njenega 25 letnega darila. Na nadaljnje opazke in napade v „Slov. Narodu“ in „Edinosti“ ne bomo odgovarjale, ker nam je čas predrag. Vam bi se morda dobro zdelo, saj ko bi ta dva lista ne pisala proti cerkvi in katoliškim društvom in napravam, bi morala marsikdaj polovica prazna ostati, in ne preostajalo bi jim družega, kakor da bi se na dolgo in široko z velikimi, razprostrtimi črkami napisati — „Zaplenjeno“ — in to bi bilo sramotno. Zato le po stari navadi naprej! Da pa ne boste mislili, da je ta članek kak kaplan spisal ali narekoval, Vam povem, da noben kaplan niti ne sluti o tem članku, in tudi ne bo prej zanj vedel, dokler ga „lukamatija“ ne pripelje iz Ljubljane v Trst, že natisnjena v „Naši moči“.

Ena dekla v imenu več drugih.

Listnica uredništva Zaradi premalega prostora izostali dopisi prihodnjič.

Priporočamo našim rodbinam
KOLINSKO CIKORIJO.

Čez

ga ni!

Po njem ti jed diši,
Želodec ne boleha
In glava ne boli!

Zahtevajte izrečno „FLORIAN“!

Zavračajte ponaredbe!

Ljudska kakovost liter K 2•40.

Kabinetna kakovost " " 4•80.

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

A. ŽIBERT

• LJUBLJANA •
PREŠERNOVA ULICA

PRIPOROČA SVOJO VELIKO
ZALOGO ČEVLJEV
DOMAČEGA IZDELKA.

**Veliki nakup zniža ceno
Veliki promet
omogoči veliki nakup**

Vsled tega gledam edino na veliki promet in prodajam blago po najnižjih cenah. Ne visoke cene, ampak veliki promet je moj dobiček, ker se blago hitreje proda, sifranka je zadovoljna ker sveže blago po ceni kupi. Pri nakupu manufakturnega (švanfnega) blaga dobi se za moške ali ženske fino ali prosto blagovnilne se poslužiti tvrdke

R. Miklauc

Ljubljana, Stritarjeva (Špitalska) ulica 5, to je glavna trgovina. Podružnice tvrdke so: Pri Skofu, Počarjev trg (Sadni trg) v veliki mestni hiši Pri Miklavžu, Medena ulica

V vseh teh trgovinah se bodefe prepričali v veliki zalogi blaga vseh vrst v nizkih cenah in prijazni postrežbi

Pazite natančno na imenovane tvrdke!

Na deželo se pošiljajo vzorci poštnine prosto

Velika zaloga! Nizke cene!

Radi velike zaloge znatno znižane cene!!!

Ugodna prilika za nakup: vezenin, pričetih in izvršenih žen. ročnih del, idrijskih čipk, vstavkov, svile, volne, bombaže i. t. d.

Velika izbira drobnega in modnega blaga: rokavic, nogavic, ovratnikov, kravat i. t. d. Predtisk in vezenje monogramov ter drugih risb. - Primerna darila za godove in druge prilike -

Priporoča se z velespoštovanjem

FR. MERSOL, Ljubljana, Mestni trg 18.

Pozor slov. delavska društva!

Kupujte svoje potrebščine pri znani in priporočljivi domači manufakturni trgovini

JANKO ČEŠNIK

(pri češniku)

LJUBLJANA

Lingarjeva ulica - Stritarjeva ulica

v kateri dobite vedno v veliki izbiri naj-novejše blago za ženske in moška oblačila.

Postrežba poštena in zanesljiva. Cene najnižje.

Gričar & Mejač

:: Ljubljana ::

Prešernova ulica št. 9

priporočata svojo največjo zalogo izgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke

:: novosti ::

v konfekciji za dame

Lekarna „PRI KRONI“ Mr. Ph. BOHINCA

v Ljubljani, na vogalu Bleiweisove in Rimske ceste

priporoča sledeča zdravila:

Balzam proti želodčnim bolečinam, steklenica 20 vin., 6 steklenic 1 krono.
Kapljice za želodec, izvrstno, krepilno in slast do jedi pospešujoča sredstvo, steklenica 40 vin., 6 steklenic 2 kroni.
Kapljice zoper želodčni krč, steklenica 50 vin., 6 steklenic 2 kroni 50 vin.
Kapljice proti zobobolu, steklenica 20 vin.
Mazilo zoper pege, lonček 1 K.
Obliž za kurja očesa, bradavice in trdo kožo, mala škatljica 40 vin., večja 1 K 20 vin.
Odvajalne kroglice, škatljica 80 vin.
Posipalni prašek, proti ognjivanju otrok in proti potenju nog, škatljica 50 vin., 6 škatljic 2 kroni 50 vin.
Protinski cvet, proti trganju po udih, steklenica 1 krono.
Ribijske olje, steklenica 1 krono.
Salicilni kolodij za odstranitev kurjih oces, bradavic in trde kože, steklenica 70 vin.
Tinktura za želodec, odvajalno, krepilno in slast pospešujoče sredstvo, steklenica 20 vin., 6 steklenic 1 krono.
Tinktura za lase, steklenica 1 K.
Trpotčev sok, izvrstno priprmoček proti kašlju stekl. 1 K.
Železnato vino, steklenica 2 kroni 60 vin., in 4 krono 80 vin.
Železnate kroglice, proti bleidici (Bleichsucht) mala škatljica 70 vin., velika 1 krono 60 vin.

Edina in najkrajša črta v Ameriko!

Samo 6 dni!

Samo 6 dni!

HAVRE NEW-YORK

francoska prekmorska družba.

Veljavne vozne liste (Sifkarte) za francosko linjo dez Havre, ter liste za povratek iz Amerike v domovino in brezplačna pojasnila, daje samo

ED. ŠMARDA

oblastveno potrjena potovalna pisarna v Ljubljani, Dunajska cesta št. 18 v novi hiši »KMETSKA POSOJILNICA« nasproti gostilne pri »FIGOVCU«.

Matej Orehek :: Ljubljana

prodajalna v lastni hiši Kolodvorska ulica 26

Največja izbira raznovrstnega blaga kot: izgotovljenih oblek domačega izdelka, velika izbira klobukov in čepic, vseh velikosti obuvala, perila, ovratnic, kovčkov za izseljence, srebrnih ur in verižic in vseh galanterijskih predmetov priporočam

50% prihranite

stroškov v gospodinjstvu na mleku, sladkorju in kavji; **kri, moč, zdravje** dosežete in ohranite, ako pijete

SLADIN

Kdor se hoče o tem prepričati, dobi vsak knjižico brezplačno

v lekarni Trnkóczy zraven rotovža v Ljubljani ali po pošti, vsak, kdor po njo piše.

Najboljša, najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet v l. 1908 čez 72 milijonov K.

Lastna glavnica kron 420.537.92

Stanje vlog čez 20 milijonov K.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta 8, pritličje v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za franč. cerkvijo

prejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure 4 1/2 0/10 brez kaknega odbitka, tako da prejme vložnik zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po 4 1/2 0/10 od vsakih 100 kron čistih 4.50 na leto.

Hsanične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolaganje.

Dr. Ivan Šušteršič, predsed. Josip Šiška, stolni kanonik, podpred. Odborniki: Anton Belec, posest. podj. in trg. v št. Vidu n. L. Fran Povše, vodja, graščak, drž. in dež. posl. Anton Kobi, posest. in trg. Breg p. B. Karol Kauschegg, veleposest. v Ljubljani. Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar, svetnik trg. in obrt. zbor. in hišni posest. v Ljubljani. Fran Leskovic, hišni posest. in blag. »Ljudske posojil.«, Ivan Pollak ml., tov., Karol Pollak, tov. in posestnik v Ljubljani. Gregor Šlibar, župnik na Rudniku.

Uzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg št. 19 reg. zadruga z om. por. Kongresni trg št. 19 sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure po 4 3/4%, to je: daje za 200 kron 9 kron 30 vinarjev na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo.

Rentni davek plača hranilnica sama. Najsigurnejša prilika za štedenje.

Kanonik A. Kalan l. r., Kanonik A. Sušnik, predsednik, podpredsednik.

**Ivan Jax in sin v Ljubljani
Dunajska cesta št. 17**

priporočata svojo bogato zalogo ::

vozniških koles

šivalni stroji za rodbino in obrt

